

Språk och språkstörning i ett livsperspektiv - därför behöver kunskapen öka!

Anna Eva Hallin, Ph.D., biträdande lektor, leg. logoped

www.sprakforskning.se

SPRÅKFORSKNING.SE

1

Idag

- ▶ Betydelsen av språklig förmåga för läsning och skrivning och i ett livsperspektiv
- ▶ Vikten av att öka kunskapen om språkstörning/DLD och om skillnaden mellan DLD och talstörningar, dyslexi, och andra läs- och skrivsvårigheter...
- ▶ ...eftersom DLD är lätt att missa i klassrummet och kan få livslånga negativa konsekvenser!
- ▶ Hur vi kan (och bör) göra i praktiken, i klassrummet, gällande upptäckt och insatser!

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

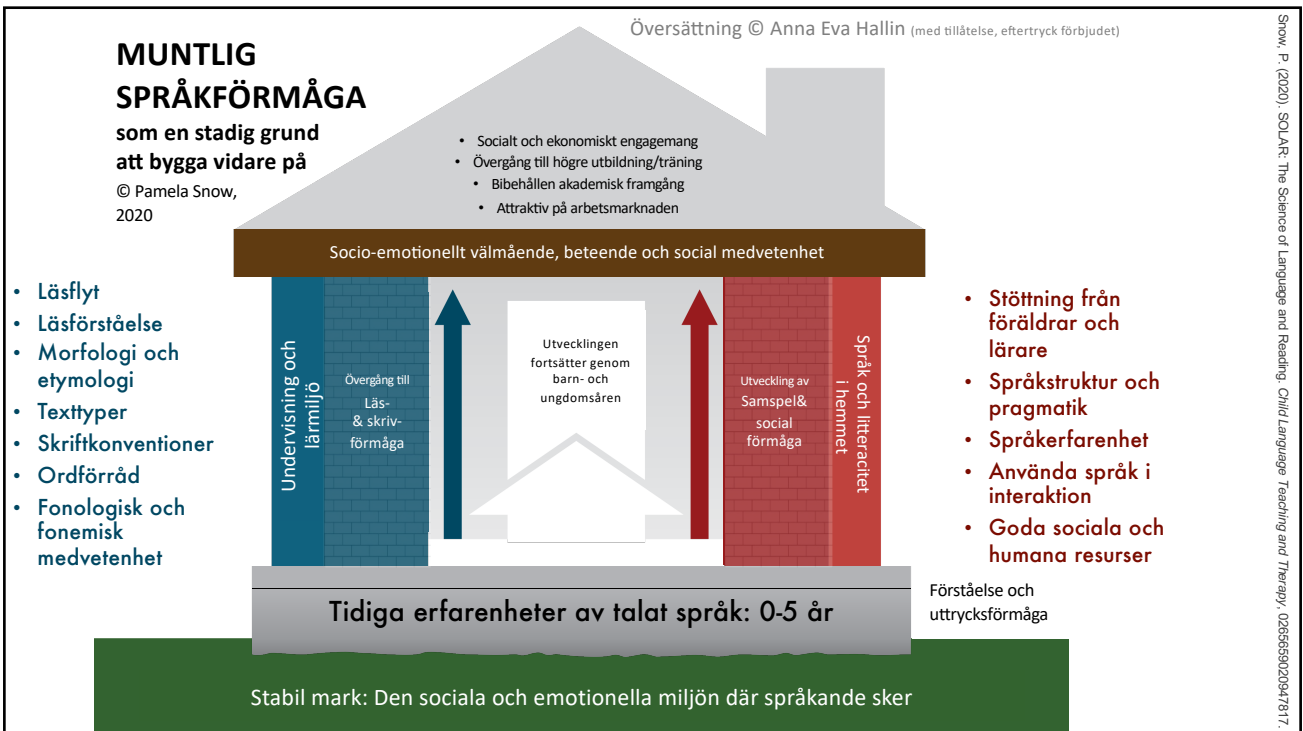
2

SPRÅKFORSKNING.SE

2

4

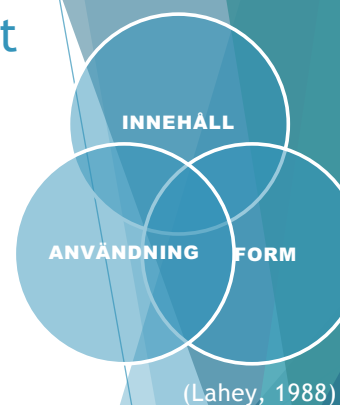

5

Språkliga krav i och utanför klassrummet

Vardagsspråk - skolspråk - ämnesspråk (Rubin, 2021)

- ▶ **Vardagsspråk**
  - ▶ muntligt, konkret, färre texttyper
- ▶ **Skolspråk**
  - ▶ ämnesövergripande, skriftspråkligt, abstrakt, beskriver samband, många texttyper, långa/komplexa instruktioner, krav på språklig medvetenhet
- ▶ **Ämnesspråk**
  - ▶ används för att nå fördjupade ämneskunskaper, kräver skolspråkskunskaper för att behärska

SPRÅKFORSKNING.SE

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

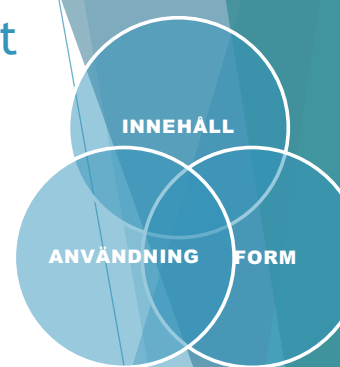
6

6

Språkliga krav i och utanför klassrummet

(Lahey, 1988; Nippold, 2016)

- ▶ Nyanser och "finlir" i språket blir viktigare och viktigare, i och utanför klassrummet!
- ▶ Språkliga förmågor i läroplanernas mål: t.ex. reflektera/argumentera/resonera
  - ▶ Stora samtidiga krav på form-innehåll-användning + exekutiva funktioner och goda strategier!
  - ▶ Läsa/skriva ställer särskilt stora förväntningar

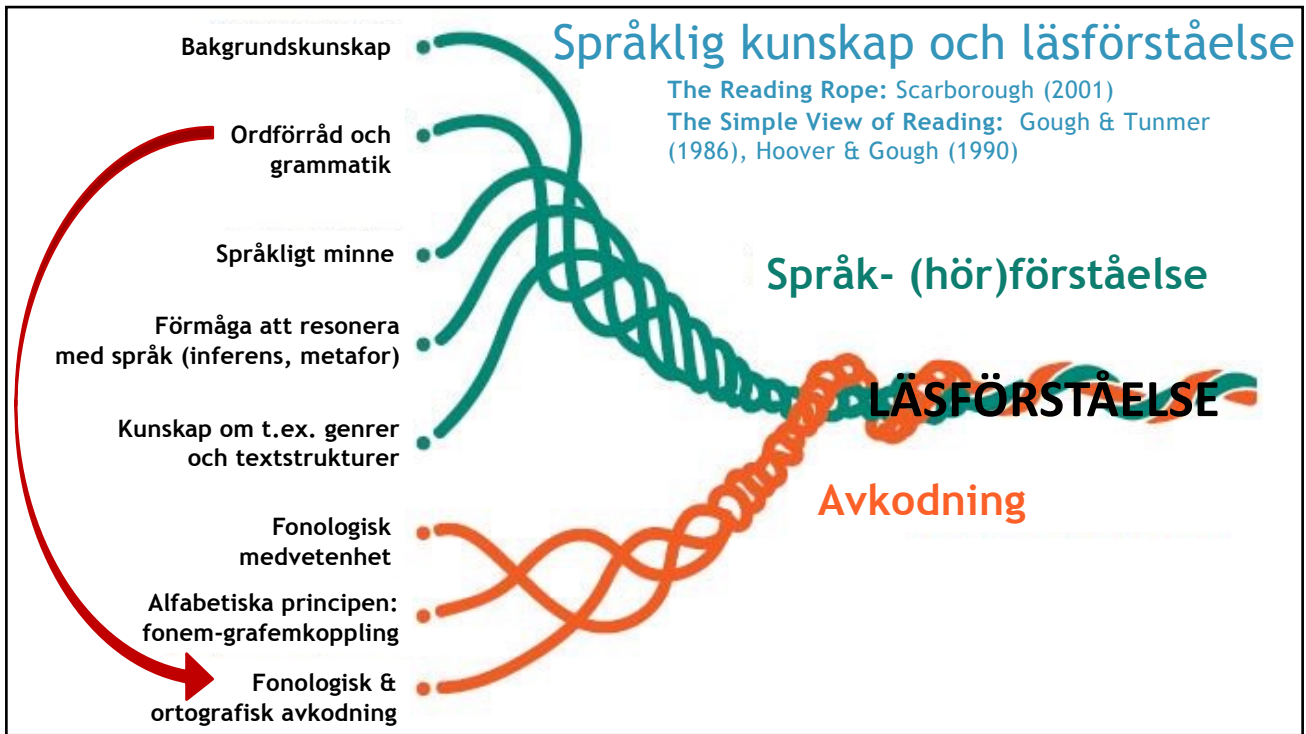

SPRÅKFORSKNING.SE

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

7

7

9

Språklig sårbarhet: när förutsättningar + stöd inte räcker till för att möta krav/förväntningar

(Bruce, m.fl., 2016, Bruce, 2020)

Förutsättningar

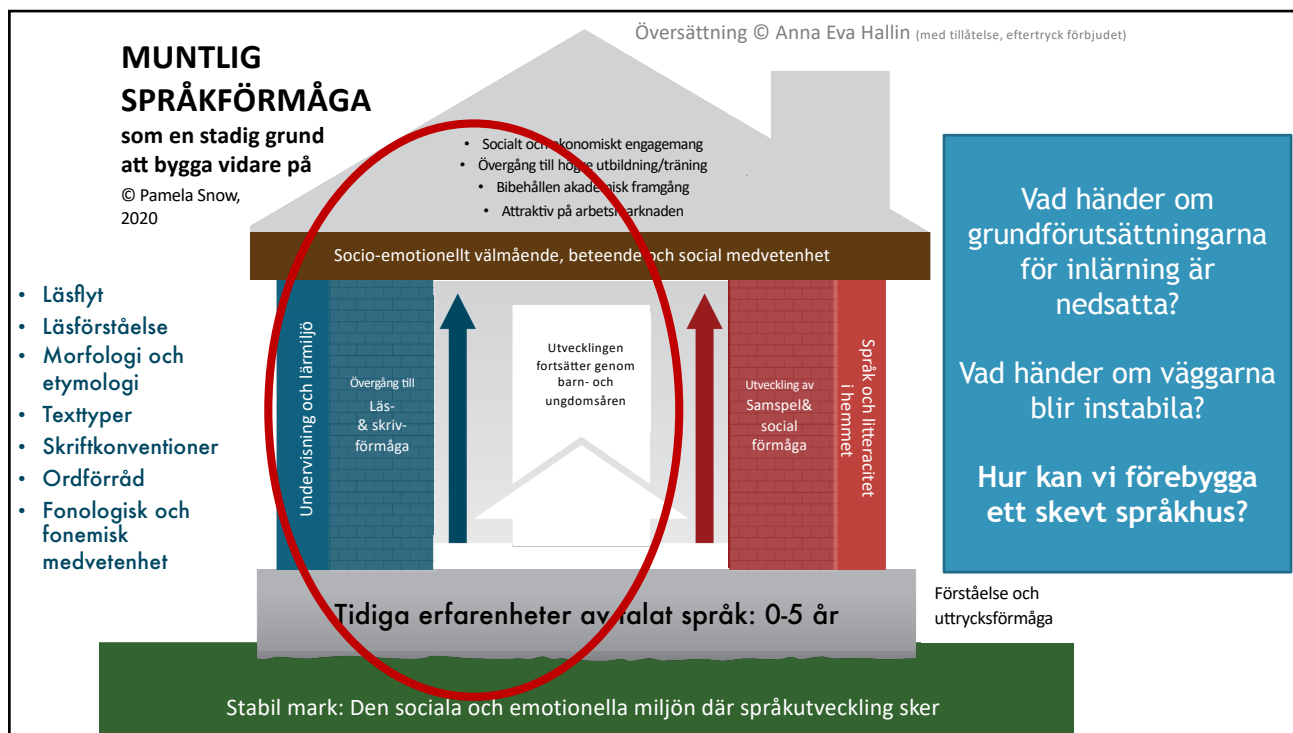
- Varierar mellan individer
- Förändras med utveckling och nya kunskaper
- Grundförutsättningar + dagsform

Krav/förväntningar

- Bearbeta (förstå/använda) vardagsspråk, skolspråk och ämnesspråk i många olika sammanhang
- Muntligt och skriftligt
- Goda exekutiva funktioner och strategier
- Ökar genom skolåren

SPRÅKFORSKNING.SE

10

11

Språkstörning/DLD, talstörningar läs- och skrivsvårigheter och dyslexi

SPRÅKFORSKNING.SE

12

Ebbels (2017): CATALISE (sammanfattning); Svensk sammanfattning

Språkstörning - Developmental Language Disorder - DLD

Bishop et al. (2016; 2017): CATALISE

© Anna Eva Hallin, Ph.D. 13 SPRÅKFORSKNING.SE

13

Ebbels (2017): CATALISE (sammanfattning); Svensk sammanfattning

Språkstörning - Developmental Language Disorder - DLD

Bishop et al. (2016; 2017): CATALISE

LD+: Språkstörning
sanhörande med X
(t.ex. autism, IF)

- DLD finns alltid på personens samtliga språk
- Språkstörning hörs inte på talet
- Personer med DLD kan ha både lägre/högre IQ

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

14

Ebbels (2017): CATALISE (sammanfattning); Svensk sammanfattning

Språkstörning - Developmental Language Disorder - DLD

Bishop et al. (2016; 2017): CATALISE

- ▶ **Language Disorder:** Svårigheter med språk som orsakar problem med kommunikation och/eller inläring; går inte över med tiden.
- ▶ **Developmental:** Uppstår tidigt i utvecklingen/finns med "från början". Förändras över tid. Är INTE associerad med hjärnskada, cerebral pares, genetiska tillstånd, hörselnedsättning, autism, intellektuell funktionsnedsättning
  - ▶ ... om barnet har något av dessa tillstånd och DESSUTOM språkstörning: "Language Disorder associated with X" : "Språkstörning samhörande med X".
- ▶ Även barn med låg IK (70-75) kan uppfylla kriterier för DLD

15

Olika sorters språkstörning? ICD-10

- ▶ Fonologisk språkstörning (=TALstörning)

- ▶ **Generell språkstörning:** svårigheter med både förståelse och uttryck
- ▶ **Expressiv språkstörning:** främst svårighet med uttrycksförmåga
- ▶ **Pragmatisk språkstörning:** främst svårighet med socialt samspel och språklig användning (viktigt att utesluta autism)
- ▶ **Semantisk språkstörning:** främst svårighet inom ordförråd och ordåtkomst
- ▶ **Grammatisk språkstörning:** främst svårighet med grammatik (uttrycksförmåga och även förståelse)
- ▶ **Impressiv språkstörning:** tydligast svårigheter inom språkförståelse (men om t.ex. skolspråk undersöks hittas ALLTID uttryckssvårigheter)

"Grav"
språkstörning?

Forskning och
klinik går mot
FÄRRE
undergrupper!

16

Olika sorters språkstörning - Vad säger forskningen?

- ▶ CATALISE: inga olika typer av språkstörning - beskrivning det viktiga!
- ▶ Tidigare studier visar att undergrupper är EJ stabila över tid (t.ex. Conti-Ramsden et al. 1997; Conti-Ramsden & Botting, 1999)
- ▶ Nya statistiska metoder har visat att barn med språkstörning har vissa gemensamma drag, men större individuella olikheter - dvs mer ett "spektrum" än tydliga undergrupper (ev undantaget pragmatisk språkstörning) (Lancaster & Caramazza, 2019)

ICD-11

6A01.2 Developmental **language disorder** ⓘ ⓘ

6A01.20 Developmental **language disorder** with impairment of receptive and expressive **language** ⓘ ⓘ

6A01.21 Developmental **language disorder** with impairment of mainly expressive **language** ⓘ ⓘ

6A01.22 Developmental **language disorder** with impairment of mainly pragmatic **language** ⓘ ⓘ

6A01.23 Developmental **language disorder**, with other specified **language** impairment ⓘ ⓘ

17

Olika sorters språkstörning - Konsekvenser för eleven?

- ▶ **Risk:** Att insatser fokuserar på diagnosnamn och inte faktisk förmåga att möta de språkliga kraven i omgivningen.
- ▶ **Viktigt:** i ett logopedutlåtande - titta på hela bilden och just den elevens språkliga styrkor och utmaningar!
- ▶ **Viktigast:** Att kontinuerligt följa eleven, hur eleven möter de språkliga kraven i klassrummet, och effekten av de insatser som man sätter in (och inte haka upp sig på diagnosnamnet!)

INNEHÅLL

ANVÄNDNING FORM

18

Hur “ser DLD ut” i skolåldern? (några exempel)

(Hallin, 2019; 2021)

- ▶ Svårt att uttrycka tankar begripligt, t.ex. i berättande, förklarande, argumenterande
- ▶ Begränsat ordförråd
- ▶ Svårt att förstå instruktioner och frågor
- ▶ Svårt med bildliga uttryck och vitsar, ironi, sådant som är “mellan raderna”
- ▶ Läsförståelse och förmågan att formulera sig korrekt i skrift nedsatt

Självklart är det individuellt vilka delar som är störst utmaning för en elev! Men detta kan ses i ALLA ”typer” av språkstörning!

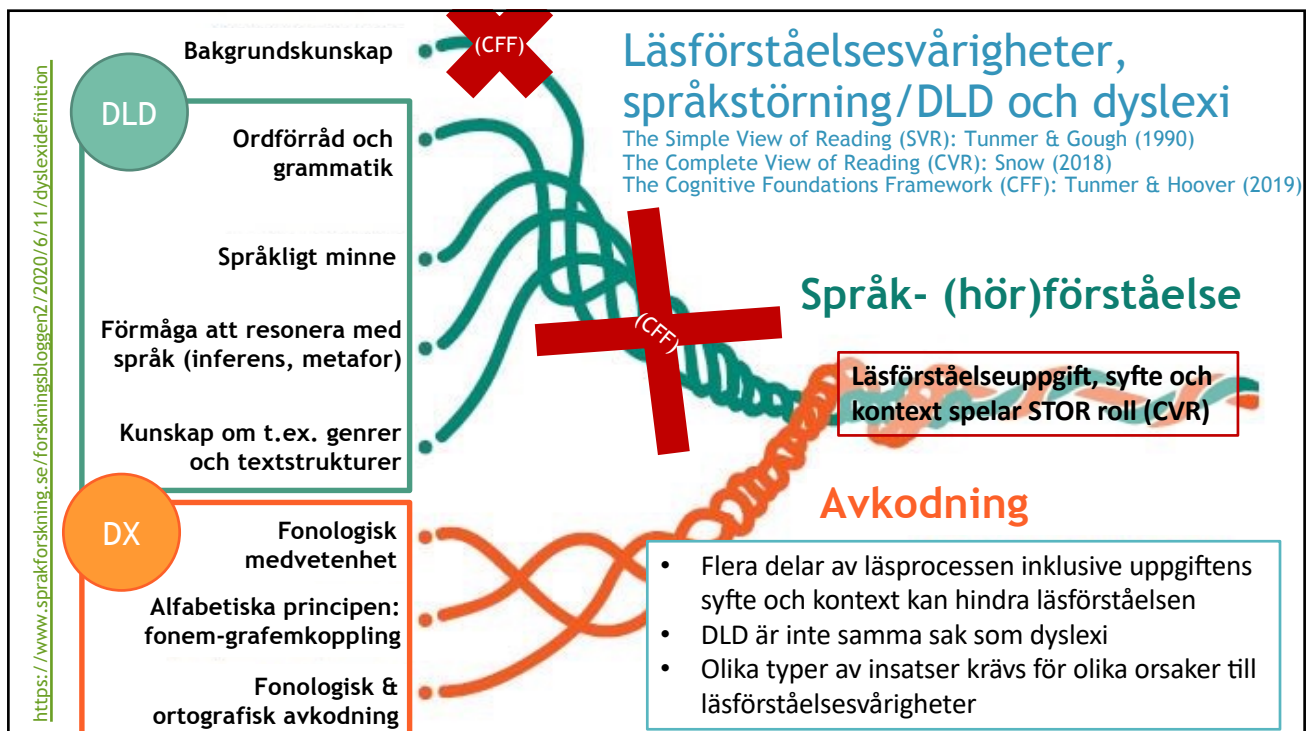
För många fungerar vardagsspråket bra, men muntligt och skriftligt skolspråk är en utmaning! (Tancredi, 2020)

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

19

SPRÅKFORSKNING.SE

19

20

<https://www.sprakforskning.se/forskningsbloggen/2019/10/18/didyouandme>

Hur många har DLD/dyslexi?

(Norbury et al. 2016; Tomblin et al. 1997; Wagner et al. 2020)

ca 7-8% har DLD
5-20% har dyslexi

Hur många har "funktionella" lässvårigheter?

© Anna Eva Hallin, Ph.D. 22

22

Tidig språkförmåga som en riskfaktor, och samförekomst

SPRÅKFORSKNING.SE

23

Språksvårigheter i förskoleåldern - sen då?

(Snowling et al. 2016; 2019; 2020)

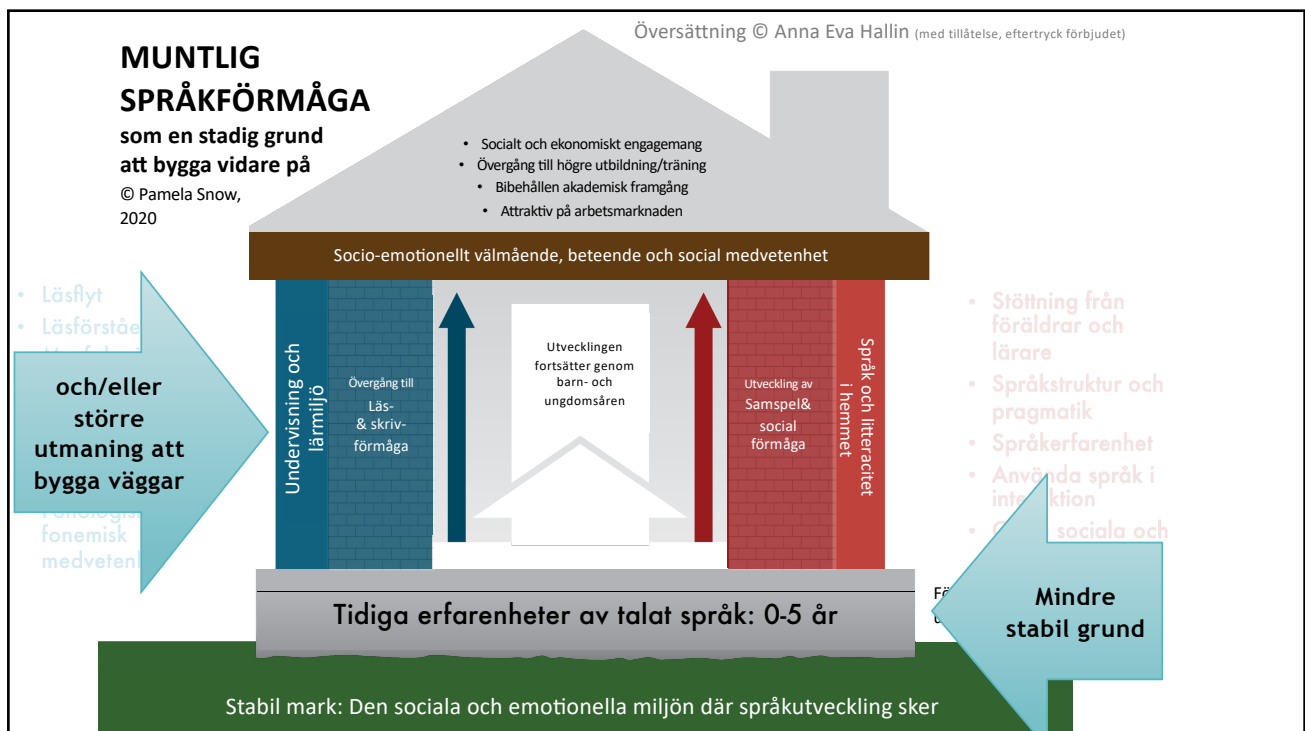
- ▶ Språkliga svårigheter vid 5,5 år → särskilt stor risk för läsförståelsesvårigheter vid 8/9 år (d=1.43/1.62)
- ▶ 55% av barnen i riskgrupperna uppfyllde diagnoskriterier vid 8 års ålder
- ▶ Språk större riskfaktor än ärftlighet
- ▶ Samförekomst DLD+dyslexi mycket vanligt

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

24

SPRÅKFORSKNING.SE

24

25

<https://www.sprakforskning.se/forskningsbloggen2/2021/3/1/dlddyslexi>

Samförekomst

- ▶ Dyslexi och DLD är separata funktionsnedsättningar (Snowling et al. 2016; 2019; 2020; Adlof 2020)
- ▶ ...men förekommer ofta tillsammans
  - ▶ 20-90% av de med DLD har också dyslexi (Kalnak & Sahlén, 2020)
  - ▶ 20-55% av de med dyslexi har också DLD (Catts et al. 2005)
- ▶ Forskning har sällan jämfört alla tre grupper vilket kan ha gett missvisande resultat t.ex. vad gäller fonologisk bearbetningsförmåga och språklig förmåga (Adlof, 2020)

© Anna Eva Hallin, Ph.D. 26 SPRÅKFORSKNING.SE

26

Språk hos elever med dyslexi, DLD och DLD+dyslexi

- ▶ ”Matteuseffekter” som följd av skillnader i läserfarenhet (och motivation mm)
- ▶ Kliniska observationer (elever med dyslexi)
  - ▶ Ofta svagt ordförråd
  - ▶ Många har även framlockningssvårigheter
  - ▶ Uttrycksförmåga i skrift nedsatt

© Anna Eva Hallin, Ph.D. 27 SPRÅKFORSKNING.SE

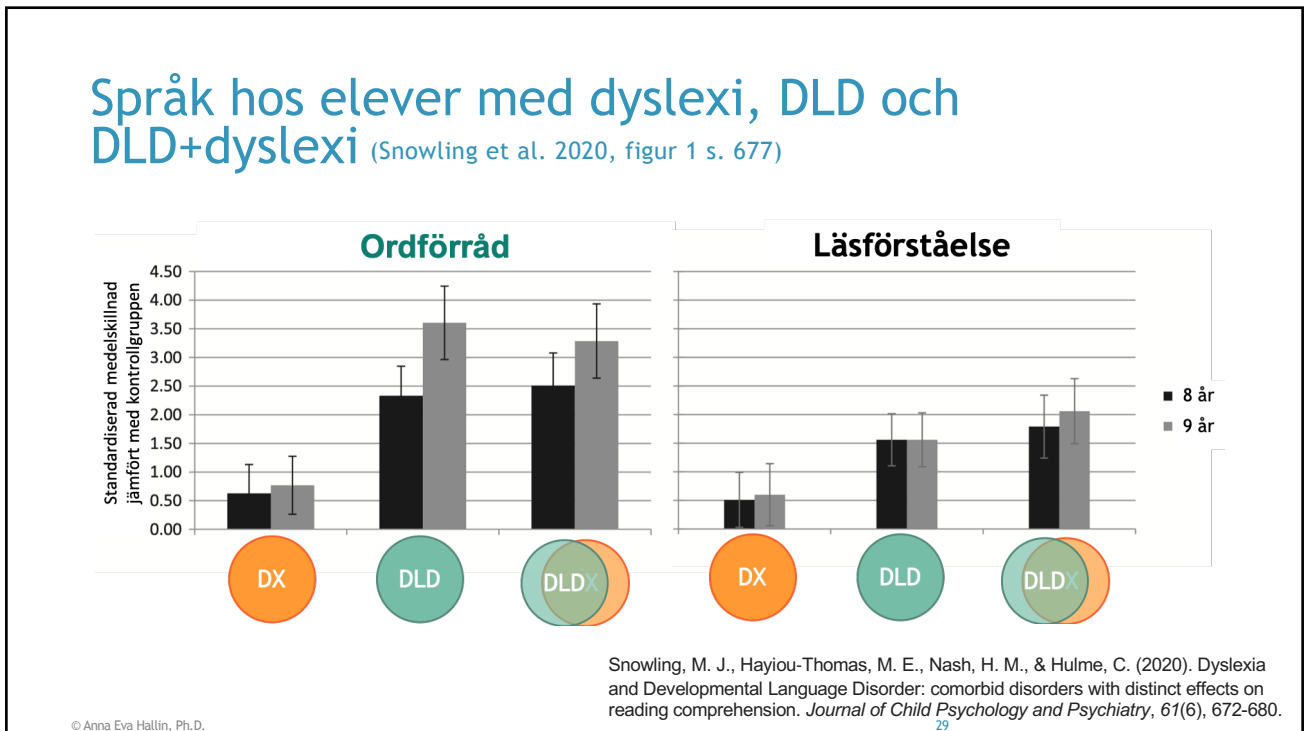
27

Språk hos elever med dyslexi, DLD och DLD+dyslexi (Adlof, 2020)

- ▶ **Grammatisk bearbetningsförmåga**
  - ▶ Nedsatt vid DLD
  - ▶ Nedsatt vid dyslexi, särskilt om korttidsminne belastas (Robertson et al., 2013; Cantiani et al. 2014)
  - ▶ Barn med både dyslexi+DLD störst svårigheter
- ▶ **Ordinlärningsförmåga**
  - ▶ Nedsatt vid DLD (Kan & Winsor, 2010) och dyslexi (Litt & Nation, 2014)
  - ▶ Dyslexi → svårigheter med fonologiska representationer (Alt et al. 2019)
  - ▶ Dyslexi & dyslexi+DLD → större och bredare ordinlärnings-svårigheter än endast DLD (Adlof et al. 2021)

© Anna Eva Hallin, Ph.D. 28 SPRÅKFORSKNING.SE

28

29

Sammanfattning

DX

DLD

DLDX

- ▶ Språkliga svårigheter i förskoleåldern
→ större risk för läsförståelsesvårigheter, dyslexi och DLD
- ▶ Även “enbart” dyslexi kan medföra språkliga svårigheter bortom konsekvenserna av bristande läserfarenhet
- ▶ Samförekomsten mellan DLD och dyslexi är stor, och elever med båda diagnoserna har störst svårigheter
- ▶ Både i forskning och i praktiken måste samförekomst lyftas i större utsträckning
- ▶ Språklig sårbarhet - ökad risk för alla tre grupper

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

30

SPRÅKFORSKNING.SE

30

Språklig sårbarhet i klassrummet?

(Hallin, 2019; 2021)

- ▶ Håller med istället för att ge sig in i en diskussion
- ▶ Har svårt att fråga efter mer information eller ställer indirekta frågor istället för specifika
- ▶ Pratar mycket men har svårt att komma till poängen och göra sig förstådd
- ▶ Kommer inte igång med uppgifter
- ▶ “Glömmer” mycket
- ▶ Stor trötthet, svårt att koncentrera sig, “långsamhet”
- ▶ Drar sig undan och/eller utesluts från gruppaktiviteter

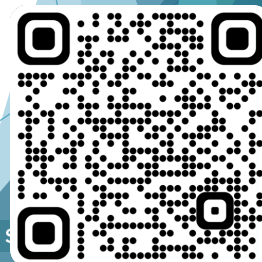
Ibland är detta strategier, ibland är det en följd av språklig överbelastning...

Men...
Det är inte säkert att omgivningen förstår att detta kan vara tecken på språklig sårbarhet

<https://www.sprakforskning.se/forskningsbloggen2/2022/9/28/kamouflering>

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

31

31

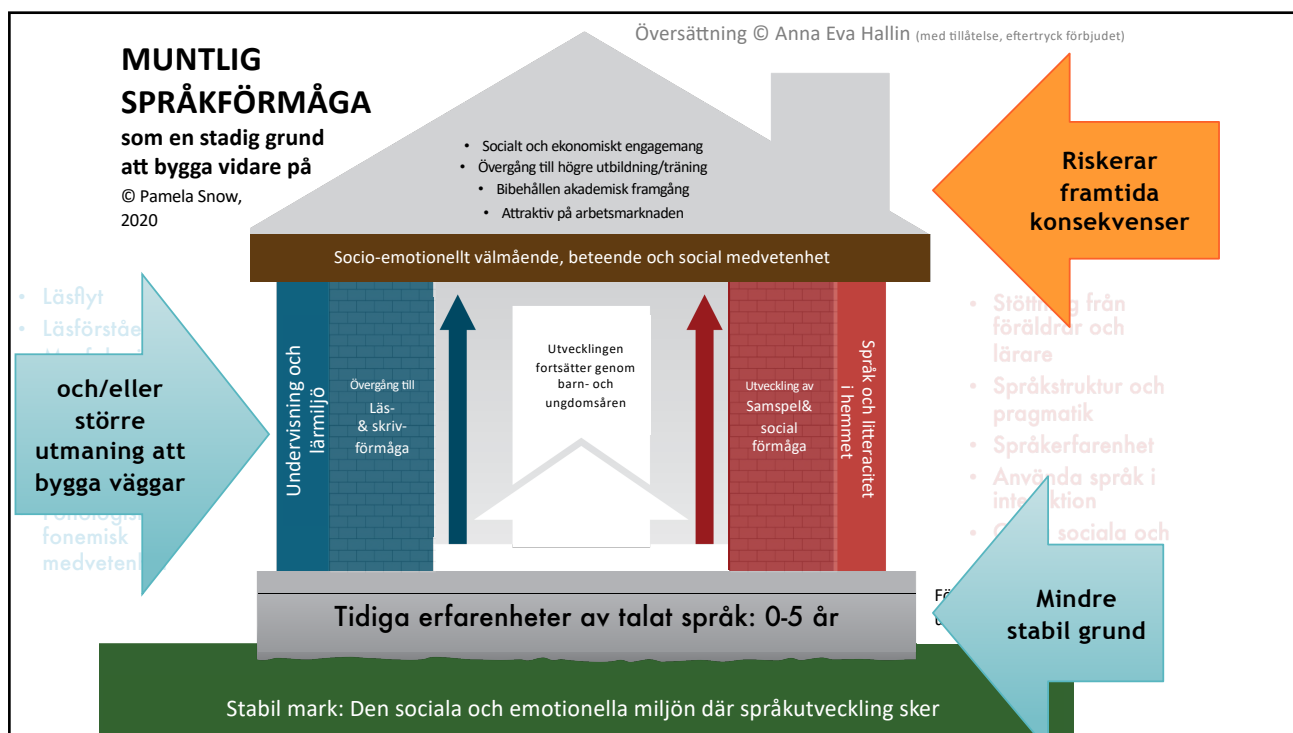
(För) få upptäcks (Adlof, 2020)

- ▶ Mindre än 40% av elever med DLD har upptäckts vid skolstart (Adlof et al., 2017; Norbury et al. 2016; Tomblin et al., 1997)
- ▶ Språkliga svårigheter ”bortförklaras” med blyghet, koncentrationssvårigheter eller brist på motivation (Nation et al. 2014; Hendricks et al. 2019).
- ▶ Både lärare och föräldrar har svårt att skilja mellan typisk och avvikande språkutveckling (Christopoulos & Kean, 2020; Hendricks et al. 2019)
- ▶ Risken att bli missad ökar om man har DLD och läser/avkodar flytande (Adlof et al., 2017) och inte har uttalsvårigheter (Zhang & Tomblin, 2000)
- ▶ I åk 4 hade ~15% av elever med DLD fått specialpedagogiskt stöd, ~33% av de med DX och ~37% av de med DLD+DX (Duff et al. 2021)

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

32

32

33

<https://www.sprakforskning.se/forskningsbloggen2/2020/11/15/vuxen>

Vuxna med DLD (Dubios et al., 2020)

<h3>Utmaningar</h3> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Utbildningsnivå ▶ "Kvalificerade" arbeten ▶ Perioder av arbetslöshet ▶ % heltidstjänster ▶ Vänskap ▶ Behov av omgivningens stöd ▶ Självförtroende 	<h3>Ingen skillnad</h3> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Att börja högre utbildning ▶ Nöjdhet med jobb ▶ Relationer till kollegor ▶ Tillgång till stöd ▶ Kontakt med rättssystemet ▶ Äktenskap
---	--

© Anna Eva Hallin, Ph.D. 34

SPRÅKFORSKNING.SE

34

Översättning © Anna Eva Hallin (med tillåtelse, eftertryck förbjudet)

MUNTlig SPRÅKFÖRMÅGA

som en stadig grund att bygga vidare på

© Pamela Snow, 2020

- Socialt och ekonomiskt engagemang
- Ö...

och/eller större utmaning att bygga väggar

Läsflyt

Läsförståelse

fonemisk medvetenhet

Många med språkstörning /DLD missas

Många med dyslexi har även språkliga svårigheter

Detta kan få långsiktiga negativa konsekvenser

Därför behöver kunskapen öka!
Vad behöver vi göra?

Stabil mark: Den sociala och... on där språkutveckling sker

Riskerar framtida konsekvenser

Stö... från föräldrar och lärare

Språkstruktur och pragmatik

Språkerfarenhet

Använda språk i interaktion

sociala och

Mindre stabil grund

35

Tidig upptäckt samt insatser som följs upp över tid

SPRÅKFORSKNING.SE

36

Att upptäcka språkliga svårigheter i skolåldern - tidigt (Adlof & Hogan, 2019; Hendricks, 2019)

- ▶ “If we don’t look we won’t see” (Adlof & Hogan, 2019)
  - ▶ Screena språkförmåga strukturerat och evidensbaserat på samma sätt som vi (ofta) redan screenar fonologisk medvetenhet, bokstavskänedom, avkodning och läsförståelse
- ▶ Helklass-screening grammatisk förståelse - 76% sensitivitet, 25% specificitet för DLD (Hendricks et al., 2019)
- ▶ Svensk studie planeras (Hallin, 2022: nytt deltest i Legilexis kartläggningsverktyg av läsfärdigheter - www.legilexi.org)

<https://www.sprakforskning.se/forskning/bloggen/2019/10/18/dl/duandme>

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

37

SPRÅKFORSKNING.SE

37

<https://www.sprakforskning.se/forskningsbloggen2/2019/11/14/celf4>

Insatser före diagnoser (Adlof, 2021)

- ▶ Diagnos - binärt beslut → fokus i forskning har varit på att förbättra verktyg och utredningar
- ▶ **Utmaningar**
  - ▶ flerspråkiga barn, barn från utsatta förhållanden (Andersson et al. 2019)
  - ▶ ”subkliniska” språkliga svårigheter som också medför läsförståelsesvårigheter (Adlof & Catts, 2015)
  - ▶ +risk att diagnos och insats kopplas samman (”wait-to-fail”)

Lösning? RTI-modeller för både läs- och språkutveckling
(Adlof, 2021; Ebbels et al. 2019)

© Anna Eva Hallin, Ph.D. 38 SPRÅKFORSKNING.SE

38

Response to intervention (RTI)

- ▶ Fokuserar på att förebygga senare svårigheter
- ▶ Kartläggning och (data-drivna) insatser organiserade i olika nivåer, t.ex.
  - ▶ **1:** Alla elever: evidensbaserad undervisning, screening av språk-läs-skriv, resultat följs över tid
  - ▶ **2:** Mer intensiva insatser i mindre grupp med tätare uppföljning
  - ▶ **3:** Individuella insatser, t.ex. enskild lästräning med speciallärare/logopedbehandling

Om svaga resultat eller långsam utveckling trots insatser

© Anna Eva Hallin, Ph.D. 39 SPRÅKFORSKNING.SE

39

<https://www.sprakforskning.se/forskningssloggen/2019/9/17/svr>

Tidiga läsförståelsesvårigheter: Insats utifrån orsak (utan krav på diagnos)!

(Lonigan et al. 2018)

- ▶ *Elever med avkodningssvårigheter*: fokusera på avkodning strukturerat, systematiskt, tidigt (ej hjälpta av t.ex. läsförståelsestrategier)
- ▶ *Elever som knäckt koden*: stötta och undervisa alla andra processer för läsförståelse - språk, strategier etc. Explicit undervisning i språk, egen läsning av texter på rätt nivå!
- ▶ *Elever med sammansatta svårigheter*: stöd på alla fronter. Att knäcka koden tidigt kan dock stötta språkutvecklingen!

© Anna Eva Hallin, Ph.D. 40 SPRÅKFORSKNING.SE

40

Översättning/Bearbetning © Anna Eva Hallin (eftertryck förbjudet)

RTI för språk

(Ebbels et al., 2019)

- ▶ Mål: överbygga gapet mellan de elever som presterar bäst och de som halkar efter, tidigt
- ▶ Diagnostisering inte fokus
- ▶ Differentierade insatser och undervisning
- ▶ Samarbete logoped/lärare!

© Anna Eva Hallin, Ph.D. 41 SPRÅKFORSKNING.SE

41

Exempel universella/nivå 1 insatser

(Almqvist, Malmqvist & Nilholm, 2015)

- ▶ **Explicit undervisning:** Att läraren för över kunskap och färdigheter på ett strukturerat och målmedvetet sätt
  - ▶ ”Vägledande undervisning” med modeller, förebilder, metasamtal och rätt nivå av utmaning (motsats: ”learning by doing”)
- ▶ **Metakognitiva strategier:** Medvetna mentala handlingar för ett visst syfte (Partanen, 2019)
  - ▶ T.ex. att rikta sin intention mot ett mål, planera och styra sig själv, reflektera och utvärdera
- ▶ Kombination av båda har god evidens (Swanson & Hoskyn, 1998)

VAD?

(Hallin, 2019):

Skolspråk och ämnesspråk!

- Avkodning
- Ordförråd
- Texttyper
- Läsförståelsestrategier

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

42

SPRÅKFORSKNING.SE

42

Exempel universella/nivå 1 insatser

(Starling et al., 2012; Hallin, 2019; 2021)

- ▶ Öka kunskapen om språkstörning/DLD och dyslexi
- ▶ Anpassa presentation av muntligt och skriftligt språk i klassrummet och stötta informationsbearbetning t.ex.
  - ▶ Explicita instruktioner med stöttning
  - ▶ Anpassa (sänk) tempo
  - ▶ Upprepa/omformulera viktig information
  - ▶ Dela upp långa texter/genomgångar
  - ▶ Text/frågor på samma sida
  - ▶ Lägg till visuellt stöd

Elever med DLD förbättrade hörförståelse och skriftlig uttrycksförmåga när lärare använt dessa strategier i 10 veckor

+ Explicit ordförrådsundervisning

<https://www.sprakforskning.se/forskningsbloggen2/2017/6/11/irar-logopedsamarbete-fr-sprkutvecklande-undervisning>

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

43

SPRÅKFORSKNING.SE

43

Följ upp och planera ytterligare insatser

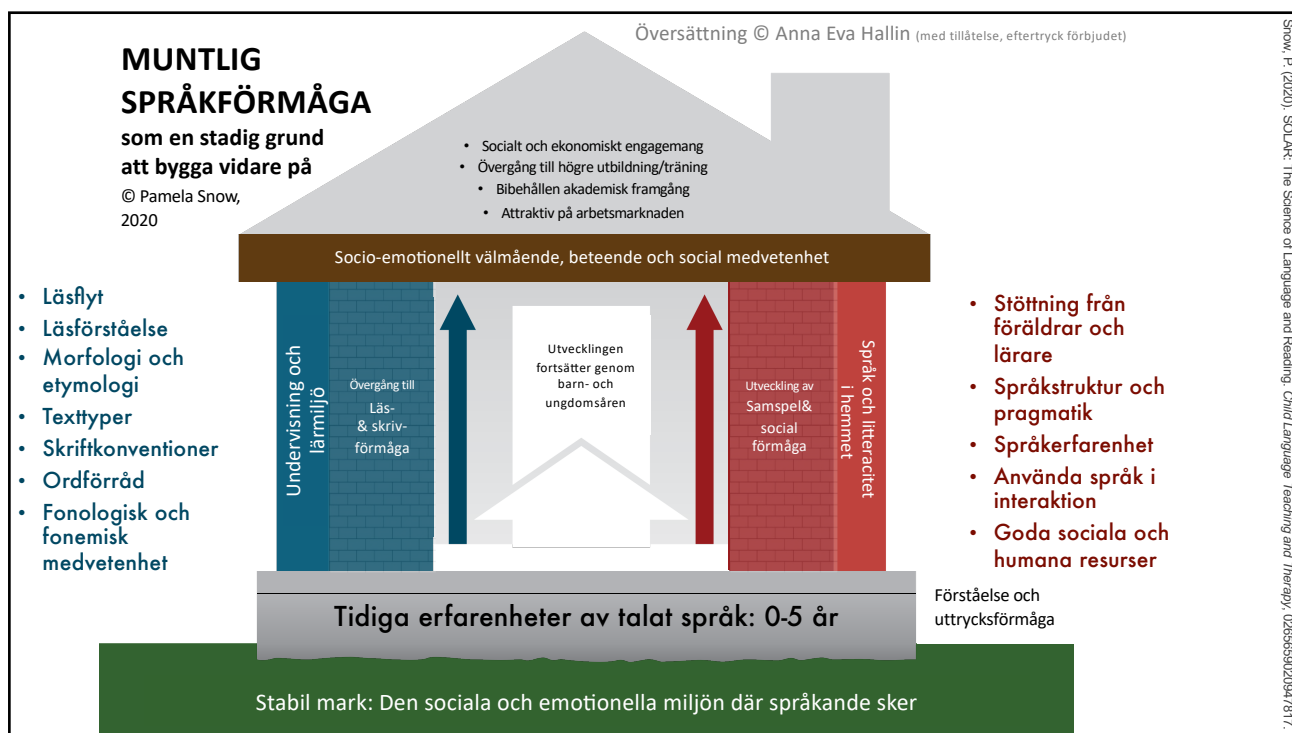
- ▶ Regelbunden (kvantitativ) uppföljning på alla nivåer en central komponent i RTI-modeller
- ▶ **Språk** - svårare att mäta än **avkodning**
- ▶ Några möjligheter (där jag har forskningsfokus):
  - ▶ Stiftelsen LegiLexis gratis kartläggningsverktyg som bygger på Simple View of Reading (lärare) - www.legilexi.org
  - ▶ Språkliga stickprov (logopedier)
    - ▶ Förskolebarn: SPETS-projektet - www.ki.se/clintec/spets
    - ▶ Skolbarn: SALT på svenska, Projektet *Att förklara och berätta* - www.sprakforskning.se/projektinformation (Hällström, Myr & Hallin, 2021)
  - ▶ Dynamisk bedömning av språk (logopedier) (Partanen & Hallin)

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

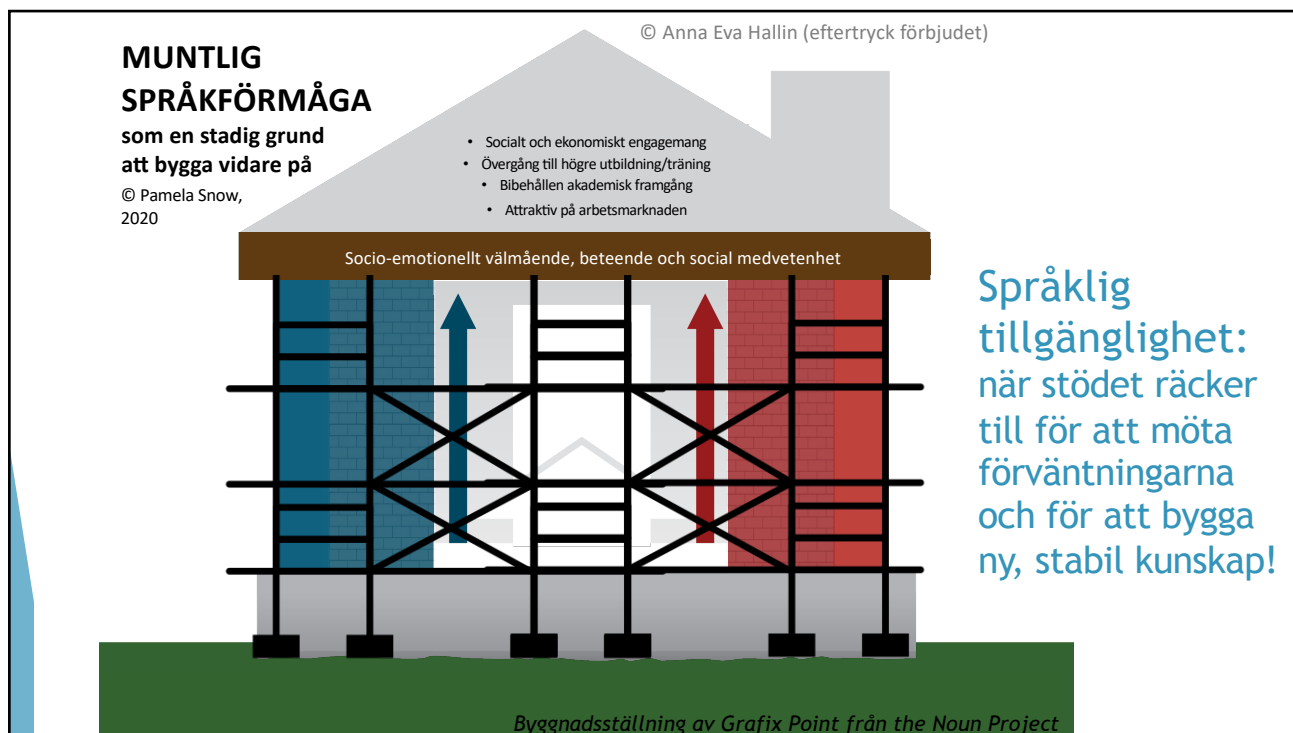
44

SPRÅKFORSKNING.SE

44

45

46

Vad jag hoppas ni fått med er

- ▶ Språket är en viktig grund för framtiden!
- ▶ Språkliga svårigheter är vanligt hos barn och ungdomar, men kan vara dolda
- ▶ Dyslexi och DLD är två vanliga funktionsnedsättningar som ofta förekommer tillsammans - särskilt DLD missas!
- ▶ Lärmiljö och undervisning bör både bygga språk genom explicit undervisning och genom stöttning
- ▶ RTI-modeller för läsning bör innefatta både avkodning och språk

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

SPRÅKFORSKNING.SE

47

Särskilt tack till

- ▶ Pamela Snow
  - ▶ [the Language House/SOLAR framework \(Snow, 2020\)](#)
- ▶ Suzanne Adlof
  - ▶ [Clinical focus article \(Adlof, 2020\)](#)
- ▶ Courtenay Norbury och Susan Ebbels
  - ▶ [RTI for Language \(Ebbels et al. 2019\)](#)

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

48

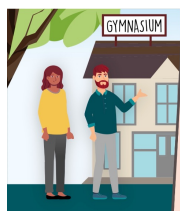
SPRÅKFORSKNING.SE

48

Barn 0-5 år

Grundskola

Specialpedagogik för lärande

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Skolverket

Länk: fördjupningsartikel
Språkstörning i gymnasiet

Gymnasium

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

49

Mer forskning översatt till praktik

www.sprakforskning.se

Pågående forskningsprojekt
annaevahallin.wordpress.com

Frågor?
annaeva.hallin@sprakforskning.se

SPRÅKFORSKNING.SE

49

Referenser

Adlof, S. M. (2020). [Promoting Reading Achievement in Children With Developmental Language Disorders: What Can We Learn From Research on Specific Language Impairment and Dyslexia?](#) *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 63(10), 3277-3292.

Adlof, S. M., & Catts, H. W. (2015). [Morphosyntax in poor comprehenders](#). *Reading and Writing*, 28(7), 1051-1070.

Adlof, S. M., & Hogan, T. P. (2019). [If We Don't Look, We Won't See: Measuring Language Development to Inform Literacy Instruction](#). *Policy Insights from the Behavioral and Brain Sciences*, 2372732219839075.

Adlof, S. M., Scoggins, J., Brazendale, A., Babb, S., & Petscher, Y. (2017). [Identifying children at risk for language impairment or dyslexia with group-administered measures](#). *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 60(12), 3507-3522.

Adlof, S. M., Baron, L. S., Bell, B. A., & Scoggins, J. (2021). [Spoken word learning in children with developmental language disorder or dyslexia](#). *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 64(7), 2734-2749.

Almqvist, L., Malmqvist, J., & Nilholm, C. (2015). [Vilka stödinsatser främjar uppfyllelse av kunskapsmål för elever i svårigheter? – En syntes av meta-analyser](#). Delrapport från Skolforskningsprojektet Tre forskningsöversikter inom området specialpedagogik/inkludering. Stockholm: Vetenskapsrådet

Alt, M., Gray, S., Hogan, T. P., Schlesinger, N., & Cowan, N. (2019). [Spoken word learning differences among children with dyslexia, concomitant dyslexia and developmental language disorder, and typical development](#). *Language, speech, and hearing services in schools*, 50(4), 540-561.

Bishop, D. V., Snowling, M. J., Thompson, P. A., & Greenhalgh, T. (2016). [CATALISE: A multinational and multidisciplinary Delphi consensus study. Identifying language impairments in children](#). *PLoS One*, 11(7), e0158753.

Bishop, D. V., Snowling, M. J., Thompson, P. A., & Greenhalgh, T. (2017). [Phase 2 of CATALISE: a multinational and multidisciplinary Delphi consensus study of problems with language development: Terminology](#). *Journal of Child Psychology and Psychiatry*.

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

50

SPRÅKFORSKNING.SE

50

Referenser (forts.)

Bruce, B., Ivarsson, U., Svensson, A-K. & Sventelius, E. (2016). *Språklig sårbarhet i förskola och skola. Barnet, språket och pedagogiken*. Studentlitteratur.

Bruce, B. (Red.). (2020). *Från sårbarhet till hållbarhet i lärande och undervisning*. Studentlitteratur.

Cantiani, C., Lorusso, M. L., Perego, P., Molteni, M., & Guasti, M. T. (2015). [Developmental dyslexia with and without language impairment: ERPs reveal qualitative differences in morphosyntactic processing](#). *Developmental neuropsychology*, 40(5), 291-312.

Christopoulos, T., & Kean, J. (2020). [General education teachers' contribution to the identification of children with language disorders](#). *Perspectives of the ASHA Special Interest Groups*, 5(4), 770-777.

Catts, H. W., Adlof, S. M., Hogan, T. P., & Weismer, S. E. (2005). [Are specific language impairment and dyslexia distinct disorders?](#) *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 48(6), 1378-1396.

Dubois, P., St-Pierre, M. C., Desmarais, C., & Guay, F. (2020). [Young adults with developmental language disorder: A systematic review of education, employment, and independent living outcomes](#). *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 63(11), 3786-3800.

Duff, D., Hendricks, A. E., Fitton, L., & Adlof, S. (2021, February 16). Reading and math achievement in children with dyslexia, developmental language disorder, or typical development: Achievement gaps persist from second through fourth grades. <https://doi.org/10.35542/osf.io/vsxmn>

Ebbels, S. H., McCartney, E., Slonims, V., Dockrell, J. E., & Norbury, C. F. (2019). [Evidence-based pathways to intervention for children with language disorders](#). *International Journal of Language and Communication Disorders*, 54(1), 3-19.

Gough, P. B., & Tunmer, W. E. (1986). [Decoding, reading, and reading disability](#). *Remedial and special education*, 7(1), 6-10.

Hoover, W., & Gough, P. (1990). [The simple view of reading](#). *Reading and Writing*, 2, 127-160.

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

51

SPRÅKFORSKNING.SE

51

Referenser (forts.)

Hallin, A. E. (2019). *Förstå och arbeta med språkstörning*. Natur & Kultur

Hallin, A. E.. (2021) *Språkstörning i gymnasiet*. Modul: Strategier för undervisning och lärande. Del 2: Språklig tillgänglighet:Fördjupning. www.larportalen.skolverket.se

Hallin, A. E. & Reuterskiöld, C. (2021). *Värt att veta om språkstörning*. Natur & Kultur

Hendricks, A. E., Adlof, S. M., Alonzo, C. N., Fox, A. B., & Hogan, T. P. (2019). [Identifying children at risk for developmental language disorder using a brief, whole-classroom screen](#). *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 62(4), 896-908.

Hällström, E., Myr, J. & Hallin, A. E. (2021) Narrative retells in Swedish school-age children – a clinical pilot study. *Accepted for publication in Logopedics Phoniatrics Vocology*.

Kan PF, Windsor J. [Word learning in children with primary language impairment: a meta-analysis](#). *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 62(4), 896-908. 53(3), 739-756.

Kalnak, N., & Sahlén, B. (2020). [Description and prediction of reading decoding skills in Swedish children with Developmental Language Disorder](#). *Logopedics Phoniatrics Vocology*, 1-8. DOI: 10.1080/14015439.2020.1839964

Lahey, M. (1988). *Language disorders and language development* (Revised ed. of *Language development and language disorders*/ Lois Bloom, Margaret Lahey, 1978 ed.). Upper Saddle River, NJ: Macmillan.

Litt, R. A., & Nation, K. (2014). [The nature and specificity of paired associate learning deficits in children with dyslexia](#). *Journal of Memory and Language*, 71(1), 71-88.

Lonigan, C. J., Burgess, S. R., & Schatschneider, C. (2018). [Examining the simple view of reading with elementary school children: Still simple after all these years](#). *Remedial and Special Education*, 39(5), 260-273.

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

52

SPRÅKFORSKNING.SE

52

Referenser (forts.)

Nation, K., Clarke, P., Marshall, C. M., & Durand, M. (2004). [Hidden language impairments in children: Parallels between poor reading comprehension and specific language impairment?](#) *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 47(1), 199-211.

Nippold, M. A. (2016). *Later language development: School-age children, adolescents, and young adults* (4th ed.). Austin, TX: Pro-Ed.

Norbury, C. F., Gooch, D., Wray, C., Baird, G., Charman, T., Simonoff, E., . . . Pickles, A. (2016). [The impact of nonverbal ability on prevalence and clinical presentation of language disorder: evidence from a population study](#). *J Child Psychol Psychiatry*, 57(11), 1247-1257. doi:10.1111/jcpp.12573

Partanen, P. (2019). *Att utveckla förmågor på vetenskaplig grund i skolan*. Skolutveckla Sverige.

Robertson, E. K., Joanisse, M. F., Desroches, A. S., & Terry, A. (2013). [Past-tense morphology and phonological deficits in children with dyslexia and children with language impairment](#). *Journal of Learning Disabilities*, 46(3), 230-240.

Scarborough, H. S. (2001). Connecting early language and literacy to later reading (dis)abilities: Evidence, theory, and practice. In S. Neuman & D. Dickinson (Eds.), *Handbook for research in early literacy* (pp. 97-110). New York: Guilford Press.

Snow, C. E. (2018). [Simple and not-so-simple views of reading](#). *Remedial and Special Education*, 39(5), 313-316.

Snow, P. C. (2020). SOLAR: [The Science of Language and Reading](#). *Child Language Teaching and Therapy*, 0265659020947817.

Snowling, M.J., Duff, F.J., Nash, H.M., & Hulme, C. (2016). [Language profiles and literacy outcomes of children with resolving, emerging, or persisting language impairments](#). *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 57, 1360-1369.

Snowling, M. J., Hayiou-Thomas, M. E., Nash, H. M., & Hulme, C. (2020). [Dyslexia and Developmental Language Disorder: comorbid disorders with distinct effects on reading comprehension](#). *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 61(6), 672-680.

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

53

SPRÅKFORSKNING.SE

53

Referenser (forts.)

- Snowling, M.J., Nash, H.M., Gooch, D.C., Hayiou-Thomas, M.E., & Hulme, C. & Wellcome Language and Reading Project Team (2019). [Developmental outcomes for children at high risk of dyslexia and children with developmental language disorder](#). *Child Development*, 90, e548–e564.
- Starling, J., Munro, N., Togher, L., & Arciuli, J. (2012). [Training secondary school teachers in instructional language modification techniques to support adolescents with language impairment: A randomized controlled trial](#). *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 43(4), 474-495.
- Swanson, H. L., & Hoskyn, M. (1998). [Experimental intervention research on students with learning disabilities: A meta-analysis of treatment outcomes](#). *Review of educational research*, 68(3), 277-321.
- Tancredi, H. (2020). [Meeting obligations to consult students with disability: methodological considerations and successful elements for consultation](#). *The Australian Educational Researcher*, 47(2), 201-217.
- Tomblin, J. B., Records, N. L., Buckwalter, P., Zhang, X., Smith, E., & O'Brien, M. (1997). [Prevalence of specific language impairment in kindergarten children](#). *Journal of speech, language, and hearing research*, 40(6), 1245-1260.
- Tunmer, W. E., & Hoover, W. A. (2019). [The cognitive foundations of learning to read: A framework for preventing and remediating reading difficulties](#). *Australian Journal of Learning Difficulties*, 24(1), 75-93.
- Rubin, M. (2021) *Språklig tillgänglighet*. Modul: Strategier för undervisning och lärande. Del 2. www.larportalen.skolverket.se
- Wagner, R. K., Zirps, F. A., Edwards, A. A., Wood, S. G., Joyner, R. E., Becker, B. J., ... & Beal, B. (2020). [The prevalence of Dyslexia: a new approach to its estimation](#). *Journal of learning disabilities*, 53(5), 354-365.
- Zhang, X., & Tomblin, J. B. (2000). [The association of intervention receipt with speech-language profiles and social-demographic variables](#). *American Journal of Speech-Language Pathology*, 9(4), 345-357.

© Anna Eva Hallin, Ph.D.

54

SPRÅKFORSKNING.SE